

Ozbrojené sily a národný krízový manažment

Autor článku sa sústreďuje na širšie objasnenie súvislostí medzi požiadavkami verejnosti na pomoc od ozbrojených síl v čase krízových stavov a možnosťami a limitmi, ktoré pre túto činnosť ozbrojené sily majú. Stať je členená do 8 článkov, z ktorých prvé dva sa venujú uvedeniu požiadaviek a podmienok, články 3 až 6 uvádzajú doktrínálne prístupy a posledné dva sú zamerané na výpočet hlavných skúseností a smerovaniu budúceho úsilia. Osobitná pozornosť je v článku venovaná tematike a rozsahu výcviku k plneniu asistenčných úloh v tomto výcvikovom roku, kedy bude výcvik v takejto podobe organizovaný prvý raz.

generálmajor Ing. Ján Salaganič, Veliteľstvo pozemných síl ozbrojených síl Slovenskej republiky

1. KRÍZOVÉ SITUÁCIE A KRÍZOVÉ STAVY

Ohrozenie životného prostredia sa dnes dostalo „vďaka“ neadekvátnemu a nezodpovednému správaniu človeka do všeobecnej pozornosti ľudstva. Prírodné katastrofy existovali, existujú a i v budúcnosti budú existovať, ale vo svojich ničivých účinkoch sa dynamicky spájajú s negatívnymi dopadmi havárií a kríz spôsobených človekom, čo bude pravdepodobne často vyžadovať nasadenie ozbrojených síl.

Všeobecne je možné tvrdiť, že každý dej, jav, prípadne proces prebieha v štandardných podmienkach spôsobom, ktorý je možné s určitou pravdepodobnosťou predvídať a popísať, prípadne ktorý je priamo plánovaný. Ak sa však zmenia vnútorné alebo vonkajšie podmienky, niektorý z prvkov systému sa začne správať neštandardne alebo, ak sa zmení

postupnosť krokov v danom procese, môže spôsobiť vychýlenie v systéme z normálnej dynamickej rovnováhy z hľadiska:

- politického;
- vojenského;
- sociálneho;
- humanitárneho;
- ekologického;
- technologického;
- energetického;
- hmotnostného;
- štrukturálneho;
- informačného.

Mimoriadne udalosti, ktoré negatívne pôsobia na život, zdravie, prípadne na majetok, je možné rozdeliť v súlade so zákonom Národnej rady SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení ďalších zákonov na:

- živelné pohromy – vyvolané ničivými prírodnými silami;
- havárie – spôsobené prevádzkou technických a technologických zariadení a stavieb;
- katastrofy – vznikajúce kumuláciou ničivých faktorov živelných pohrôm alebo havárií.

Definovanie pojmu kríza nie je jednoznačné. V Krátkom slovníku slovenského jazyka (Bratislava 1989) je kríza definovaná ako „stav vrcholného napätia, rozhodujúci okamih, po ktorom nastáva obrat, ťažká, zlá, zhoršená situácia“.

2. OZBROJENÉ SILY A NEVOJENSKÉ KRÍZOVÉ SITUÁCIE V PRÁVNEJ ÚPRAVE

Osobitným zákonom na tomto úseku je zákon č. 387/2002 Z.z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu. Právna úprava v tomto zákone nadväzuje na právnu úpravu bezpečnosti a krízového riadenia, upravenú v ústavnom zákone č. 227/2002 Z.z. Zákon je v podrobnostiach ďalej rozpracovaný predovšetkým v zákone č. 129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme, č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií. V súvislosti so zákonom o krízovom riadení a možnosťou použitia ozbrojených síl SR na riešenie krízových situácií nevojenského charakteru je potreba sa zaoberať zákonom č. 319/2002 Z.z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákonom č. 321/2002 Z.z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Ozbrojené sily sa musia prispôbiť novému bezpečnostnému prostrediu. Do popredia sa dostávajú nevojenské operácie vykonávané napríklad aj v rámci humanitárnych a záchranných misií, mierových misií a krízového manažmentu.

Pomoc ozbrojených síl SR na území SR vychádza zo zásady subsidiarity, to znamená, že ich pomoc je možná až vtedy, keď ostatná pomoc nepostačuje. Rozhodnutie, či o túto pomoc požiadať, prináleží výhradne štátnym orgánom, obciam a vyšším územným celkom.

Nasadenie vojakov ozbrojených síl na riešenie krízových situácií v Slovenskej republike mimo vojny a vojnového stavu nesie so sebou zvýšenie nákladov. V zásade možno povedať, že v zmysle platnej právnej úpravy platí pravidlo, že tieto náklady by mal niesť ten, na koho prospech boli ozbrojené sily nasadené. Toto potvrdzuje ustanovenie § 11 Krízového zákona. Realita je však taká, že sú hradené z rozpočtu Ministerstva obrany SR. Rovnako je do budúcnosti na zváženie, nakoľko je účelné nasadzovanie vojakov v prípadoch, kedy je rozsah mimoriadnej udalosti zvládnuť miestnym obyvateľstvom, pretože základným predpokladom na nasadenie je, že štátne a miestne orgány a miestne obyvateľstvo nie je svojimi kapacitami schopné krízu zvládnuť. Ako konkrétny prípad možno uviesť situáciu v Krupine, kedy na ručné výkopové práce, namiesto uloženia pracovnej povinnosti miestnym obyvateľom, zvolili úrady povolanie ozbrojených síl SR.

3. SPÔSOBILOSTI OZBROJENÝCH SÍL SR NA PLNENIE ASISTENČNÝCH ÚLOH A SPÔSOB ICH NASADENIA

Jednotky ozbrojených síl SR nie sú špecificky organizované, cvičené, či materiálno-technicky vybavené na asistenčné úlohy, ale sú veľmi rýchlo schopné adaptovať sa na riešenie krízových situácií na podporu a pomoc civilným úradom. Majú funkčný systém velenia a riadenia, spoľahlivé komunikačné prostriedky a veľmi dobre vycvičené a vybavené jednotky, ktoré sú schopné pôsobiť v ťažkých podmienkach. V niektorých situáciách môžu predurčené jednotky prechádzať do asistenčných úloh následne po vykonaní inej činnosti. Postupy vykonania asistenčných úloh sú pritom zhodné s postupmi pri plnení stabilizačných aktivít platnými pre činnosť v rámci operácií NATO a EÚ.

Pôsobenie každej jednotky v každej asistenčnej úlohe bude vždy pod drobnohľadom mnohých záujmových skupín a môže mať neprimerane negatívny efekt na úspech jej činnosti. Preto sú vysoká disciplinovanosť, úroveň výcviku a úplné pochopenie úlohy nevyhnutné. Z toho vyplýva potreba vysokej prepracovanosti nariadenia (operačného rozkazu) pre asistenčnú úlohu a zároveň potreba uplatňovať nasledujúce požiadavky:

a) Koordinovať každú svoju činnosť s ostatnými účastníkmi operácie. Asistenčné úlohy sú výhradne vykonávané v súčinnosti s orgánmi verejnej moci a humanitárnymi organizáciami. Súčinnosť na zaistenie týchto úloh pri efektívnom a premyslenom využití dostupných zdrojov je podmienená nepretržitou komunikáciou a spojením so všetkými zainteresovanými organizáciami a precíznym vymedzením konkrétnej úlohy jednotkám.

b) Definovať kritéria úspešnosti. Pri vydávaní úlohy je nutné stanoviť objektívne kritériá úspešnosti jej splnenia. Zrozumiteľné a jasné kritéria úspešnosti sú podmienkou na kvalitné splnenie vytýčených úloh. Všetky opatrenia vyplývajú z konkrétnej situácie a musia byť priebežne prispôbované meniacim sa podmienkam.

c) Zodpovednosť za asistenčnú úlohu odovzdať orgánom verejnej moci ihneď, ako to bude možné. Aby mohli byť nastolené normálne podmienky života obyvateľstva, musí operačný rozkaz pre asistenčné úlohy v každom prípade obsahovať odovzdanie zodpovednosti orgánom verejnej moci. Odovzdanie zodpovednosti je možné po vyhodnotení:

1. podmienok, v ktorých sa nachádza obyvateľstvo a orgány verejnej moci;
2. požiadaviek na vykonanie inej úlohy jednotkami ozbrojených síl SR;

3. času, zdrojov a síl, ktoré má daný veliteľ k dispozícii;
4. dosiahnutého stavu plnenia asistenčnej úlohy.

4. PLÁNOVANIE VYKONANIA ASISTENČNÝCH ÚLOH

(1) Na plánovanie asistenčnej úlohy sa používa rovnaký proces operačného plánovania ako pri plánovaní iných druhov vojenských aktivít, avšak je nutné brať do úvahy aj niektoré osobitosti asistenčných úloh.

(2) Osobitné požiadavky na plánovanie asistenčných úloh:

- a) presná špecifikácia pojmov používaných pri plánovaní asistenčných úloh;
- b) jasné vymedzenie vzťahov podriadenosti a nadriadenosti s ostatnými účastníkmi asistenčných úloh, najmä s civilnými organizáciami;
- c) vyhodnotenie politickej, ekonomickej a vojenskej situácie v priestore nachádzajúcej sa asistenčnej úlohy;
- d) vyhodnotenie miestnych zvyklostí, kultúry, náboženstva, národnostných a etnických skupín;
- e) stanovenie presných definovaných opatrení na ochranu vlastných síl;
- f) vymedzenie zakázaných zón;
- g) vyhodnotenie terénu, počasia, infraštruktúry priestoru asistenčnej úlohy a povahy samotnej asistenčnej úlohy;
- h) v nadväznosti na asistenčnú úlohu naplánovať možné činnosti na zabezpečenie ochrany jednotiek;
- i) vziať do úvahy možnosť potrebnosti špeciálnych jednotiek, ako napríklad jednotiek RCHBO, ženijných jednotiek, vojenskej polície a pod.;
- j) určiť zodpovednosť za kontakt s médiami a zásady ich informovania; v priebehu plnenia asistenčnej úlohy je záujem médií vždy vysoký, prípadné nehody a spôsobenie škôd vždy vyvolajú veľkú pozornosť a môžu negatívne ovplyvniť vnímanie príslušníkov ozbrojených síl SR verejnosťou;
- k) stanoviť spôsob informovania všetkých príslušníkov o stave a vývoji situácie. Dobré porozumenie situácii totiž umožňuje predvídať ďalší vývoj situácie, predchádzať prípadným incidentom a chrániť vojakov i obyvateľstvo. Včas informovať všetky svoje jednotky o relevantných udalostiach je teda významnou úlohou.

5. ETAPY PLNENIA ASISTENČNÝCH ÚLOH

Asistenčné úlohy sa spravidla vykonávajú v týchto etapách:

- a) Presun do priestoru, kde sa má vykonať asistenčná úloha. Velenie a riadenie v tejto fáze, ako zvyčajne, zaisťuje použitie predsunutých skupín či styčných tímov, zriadenie a zaujatie miest velenia, ak si to bude vyžadovať situácia, a postupný príchod hlavných funkcionárov. Súčasťou je rovnako príprava plánu kontroly priestoru a koncept rozvinutia systému velenia a riadenia, prevzatie zodpovednosti od striedaných jednotiek či agentúr, príprava máp a digitálneho zobrazenia priestoru so zanesením základných informácií (rizikové priestory, priestory s najaktuálnejšou potrebou podpory a pod.) a distribúcia týchto máp všetkým relevantným veliteľom.
- b) Vytvorenie/zaujatie základne pre jednotky, ktoré budú vykonávať asistenčnú úlohu. Ochrana, podpora a pokračovanie aktivity je primárnou záležitosťou už v dobe vytvárania základne pre jednotky. Jednotky musia nepretržite dodržiavať bezpečnostné opatrenia (vrátane RCHBO) a môžu predpokladať, že prvé dni bude nutné stráviť iba v zabezpečených objektoch. V tejto fáze, ak je to potrebné, sa zabezpečuje rozvinutie a ubytovanie predsunutých skupín, spojenie, rozvinuje sa logistika, systém doplnenia vozidiel, vytvárajú sa zdravotnícke miesta a dvadsaťštyrihodinový systém fungovania miest velenia. Ďalej je nutné nadviazať osobný kontakt s podporovanými skupinami a orgánmi verejnej správy. Rovnako po zistení situácie na mieste zväziť prípadnú obmenu vozidiel, eventuálne ich doplnenie vrátane bojových vozidiel.
- c) Zaistenie vykonania asistenčných opatrení. Počas tohto obdobia ďalej trvá požiadavka na zaistenie ochrany vlastných jednotiek vrátane ich posilnenia políciou, udržiavanie disciplíny a vykonávanie kontrol s cieľom predísť sebauškodeniu, nedbanlivosti a porušeniu pravidiel nasadenia.

d) Ukončenie asistenčnej úlohy. Asistenčná úloha sa môže končiť mnohými spôsobmi. Asistenčná úloha môže byť vyriešená alebo pokračujúca činnosť je presunutá do zodpovednosti striedajúcich jednotiek, orgánom verejnej moci. Asistenčná úloha menšieho rozsahu môže byť ukončená kompletným splnením všetkých úloh. Principiálne sa teda pre jednotky ozbrojených síl SR úloha končí buď prenesením zodpovednosti na iné orgány, ktoré v činnosti pokračujú, alebo bez prenesenia zodpovednosti, a to - buď boli všetky úlohy splnené, alebo sa situácia v priestore vyhrotila na toľko, že jednotky ozbrojených síl SR musia z tohto priestoru odísť.

e) Záver. Na základe uvedených skutočností musí mať predurčený veliteľ pripravené plány na výcvik príslušníkov jednotiek ozbrojených síl SR na zvládanie týchto situácií, a to najmä z dôvodu, že ide o vedomosti a zručnosti, ktoré obvykle nie sú predmetom vojenského výcviku. Ide predovšetkým o ovládanie špeciálnych zariadení a pracovných nástrojov, prácu so zadržanými osobami, komunikáciu s médiami, miestnymi úradmi, civilnými agentúrami a osobami nachádzajúcimi sa v núdzi, znalosť významu a obsahu humanitárnej pomoci, správanie sa pri povodniach, organizácia konvojov s humanitárnou pomocou, pomoc pri hasení a hasenie požiarov, vyslobodzovanie a vynášanie osôb z ohrozených priestorov, stavenie hrádzi a pod.

6. PLÁNOVANIE VÝCVIKU

Jednou z priorít, ktorú stanovil náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl SR na výcvikový rok 2011, je „...posilniť pripravenosť spôsobilosti jednotiek ozbrojených síl SR vyčleňovaných na plnenie úloh krízového manažmentu SR v rozsahu podľa situačných plánov na podporu orgánov verejnej moci pri riešení krízových situácií v podmienkach ozbrojených síl SR a monitorovaní radiačnej a chemickej situácie.“

To znamená, že je potrebné udržať nevyhnutné sily a spôsobilosti ozbrojených síl SR na úrovni pripravenosti umožňujúcej splniť úlohy (domáceho) národného krízového manažmentu vrátane pripravenosti veliteľstiev a štábov riadiť ich použitie v rozsahu situačných plánov na podporu orgánov verejnej moci pri riešení krízových situácií a monitorovaní radiačnej a chemickej situácie. Napríklad v podmienkach pozemných síl OS SR je na prípravu veliteľov a štábov na VR 2011 naplánované vykonať dva štábne nácviky, ďalej v 1. mb pozemných síl OS SR dvojstupňové VŠC a 1 ŠN a v 2. mb 2 ŠN na precvičenie úloh naplánovania použitia pozemných síl OS SR s nevyhnutnou logistickou podporou potrebnou na riešenie mimoriadnej udalosti na území SR a 1 ŠN na riadenie operácie.

Zoznam rozhodujúcich úloh výcviku pre zvládnutie DKM jednotiek pozemných síl:

a) Príprava veliteľov a štábov na riešenie krízových situácií: Vykonanie ŠN so zameraním na riešenie krízových situácií na území SR (Σ 2);

b) Príprava jednotiek na plnenie úloh v rámci riešenia krízových situácií na území SR na nasledovné hrozby (KŠN prchbo pozemných síl - 1, ŠN - 10, Σ 11):

1. Hrozba vzniku vnútorných nepokojov ohrozujúcich verejný poriadok a bezpečnosť štátu:

- potlačenie davu a vzbúrencov,
- vytvorenie kontrolných a prepúšťacích bodov, kontrola vstupu a výstupu;

2. Hrozba vykonania teroristických útokov:

- vytvorenie kontrolných a prepúšťacích bodov,
- činnosť strážnej jednotky pri kontrole vstupu osôb a techniky,
- činnosť strážnej jednotky pri napadnutí, samovražednom útočníkovi a zistení NVS na vozidle (VBIED),
- vykonanie výcviku v sebaobrane a použitie donucovacích prostriedkov,
- prieskum a monitorovanie, podávanie hlásení, analýza a distribúcia informácií,
- ženíjná podpora (C-IED, EOR, EOD);

3. Hrozba hromadnej migrácie osôb:

- vytvorenie kontrolných a prepúšťacích bodov na trasách migrácie osôb,
- vytvorenie záchytných táborov, potlačenie davu a vzbúrencov;

4. Hrozba vzniku živelných pohrôm (povodne a záplavy):

- súčinnosť s bezpečnostnou radou obvodu,
- výcvik v uväzovaní a istení lanom pri prácach na hrádzach rozvodnených tokov,
- postupy pri vrecovaní a spevňovaní hrádzí,
- činnosť jednotiek pri vyslobodzovaní vozidiel a osôb pri havárii a poruche,
- nácvik evakuačných a záchranných prác, zabezpečenia náhradného zásobovania, odstraňovania následkov povodní a záplav, manuálnych prác pri spevňovaní ochranných hrádzí,
- poskytovanie prvej pomoci a záchrana topiacich sa ľudí;

5. Hrozba vzniku a pôsobenia havárií a katastrof:

A. pre všetky jednotky:

- používanie prostriedkov na individuálnu ochranu,
- činnosť jednotiek pri vyslobodzovaní vozidiel a osôb pri havárii a poruche,

B. pre chemické odbornosti:

- určiť prítomnosť a charakter priemyselných škodlivín a splodín pri horení nebezpečných a toxických látok,
- okamžite a správne vykonať činnosť na varovanie o príchode kontaminovaného oblaku,
- vykonať prvotnú/operačnú dekontamináciu výzbroje, zásob a priestorov, za ktoré sú zodpovedné pri vykonávaní svojich primárnych povinností,
- načrtnúť/zakresliť kontaminovaný priestor a označiť ho s použitím štandardizovaných značiek v súlade so STANAG 2002;

6. Rozsiahle lesné požiare:

- nácvik evakuačných, záchranných prác, odstraňovania následkov požiaru;

7. Hrozba rozsiahlej epidémie osôb, pandémie a epizootie zvierat:

A. pre všetky jednotky:

- uzatváranie ohnisk nákazy a izolácia osôb,
- vytvorenie kontrolných a prepúšťacích bodov,
- kontrola vstupu a výstupu z ohniska nákazy,
- činnosť hliadky pri hliadkovaní v okolí ohniska nákazy,
- zabezpečenie dopravy a eskortovania liečiv, zdravotníckeho materiálu a humanitárnej pomoci,
- používanie prostriedkov na individuálnu ochranu (OM-99, JP-75, SARATOGA),

B. pre chemické odbornosti:

- hygienická očista osôb a dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia terénu, budov a materiálu,
- asistencia pri likvidácii nakazených živočíchov,

C. pre ženíjné odbornosti:

- asistencia pri likvidácii nakazených živočíchov.

7. SKÚSENOSTI Z NASADZOVANIA OZBROJENÝCH SÍL SR NA PLNENIE ASISTENČNÝCH ÚLOH V ROKU 2010

a) Rozsah nasadenia síl a prostriedkov ozbrojených síl SR v roku 2010

Ozbrojené sily SR sa v roku 2010 aktívne podieľali na plnení úloh domáceho krízového manažmentu SR. Za hodnotené obdobie bolo nasadených takmer 3500 príslušníkov ozbrojených síl SR a viac ako 550 kusov techniky, najmä ženínej, ako buldozéry, UDS a prepravnej techniky. Náplňou práce vojakov bolo budovanie a monitorovanie hrádzí, čistenie korýt riek, priepustov, vrecovanie piesku na zabránenie prívalovej vlny, odstraňovanie naplavenín a vyslobodzovanie civilných vozidiel zo zaplaveného priestoru. V postihnutých oblastiach bola nasadená aj letecká technika, ktorá plnila úlohy prieskumných a pozorovacích letov zaplavených oblastí a leteckú prepravu materiálu a osôb.

Okrem bezprostrednej pomoci bolo za asistencie ozbrojených síl SR uvoľnených zo skladov štátnych hmotných rezerv 4400 kusov dávok potravín pre evakuované osoby, zabezpečený rozvoz pitnej vody, materiálu na ubytovanie a 18 vozidiel zabezpečovalo rozvoz teplej stravy. V rámci odstraňovania následkov bolo silami ozbrojených síl SR položených 13 dočasných mostov, z ktorých je 12 stále v používaní a OS SR ich má naďalej v starostlivosti.

b) Materiálne zabezpečenie vojakov v operáciách Mokry mrak, Nekonečný dážď a Letná búrka

Jednotky pozemných síl pripravovali materiálne zabezpečenie pre vyčleňované jednotky na základe znalosti obsahu vybavenia zo situačných plánov (ako napr. reflexné vesty, ženíjné lopaty, krompáče, stravné dávky PODAP, gumené čizmy, pláštenky do dažďa, pracovné rukavice, baterky TRIO alebo čelové baterky, rádiostanice RF-10 a tam, kde boli k dispozícii, aj služobné mobilné telefóny). Ďalšie vybavenie potrebné pre činnosť, ktorú mali vykonávať, nebolo pripravované, nakoľko nie je súčasťou materiálneho vybavenia útvarov (ako napr. záchranné vesty, zachytávacie háky, bezpečnostné laná, kotviace karabíny atď.).

Výcvik tohto zamerania nebol plánovaný ani sa do doby nasadenia nevykonával. Súčinnosťné dohovory boli vykonávané niekedy s krízovým štábom obce, niekedy priamo so starostom obce. V skupinách velenia pred plánovaním nasadenia síl a prostriedkov mala byť nadviazaná súčinnosť s krízovým štábom obvodného úradu (protipovodňovej komisie). Člen skupiny velenia, pokiaľ to bolo možné, sa mohol zúčastňovať zasadaní protipovodňovej komisie obce, mesta. Podriadenosť vojakov a odborné riadenie pri nasadení sa predpokladali príslušníkovi Hasičského záchranného zboru, ktorý bol členom krízového štábu mesta, obce.

Ako najväčší nedostatok počas plnenia úloh pri nasadení síl a prostriedkov do operácie „Letná búrka“ sa prejavilo nedostatočné materiálne vybavenie príslušníkov nasadzovaných skupín. Mali síce reflexné vesty, ženíjné lopaty, krompáče, stravné dávky PODAP, gumené čizmy, pláštenky do dažďa, pracovné rukavice, rádiostanice RF-10, čo sa však ukázalo ako nepostačujúce. Najväčším nedostatkom je nevhodná výstroj. Zavedené plášte do dažďa sú neforemné a prekážajú pri samotnej činnosti profesionálnym vojakom (gumené čizmy sú v situácii, keď vojak stojí po pás vo vode, nepoužiteľné). Odev vz. 97 iba čiastočne chráni pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami (dažďom), ale hlavná bola absencia bezpečnostných prvkov počas nasadenia (zaistovacie laná, karabíny, záchranné vesty, výkonnejšie osvetlenie a podobne).

Pri samotnom nasadení bola spolupráca s civilnými krízovými štábmi na rôznej úrovni. Starostovia obcí, krízový štáb obvodného úradu mal snahu zasahovať do velenia a riadenia prác príslušníkov pozemných síl OS SR. Z ich strany dochádzalo k nekoordinovanému riadeniu prác, nestanoveniu priorít v rozsahu prác, nekompetentnosť v žiadaní pomoci v súlade so zákonom.

Lepšia spolupráca bola s hasičským a záchranným zborom, kde vzájomná koordinácia činností vychádzala zo stanovených priorít záchranných a pomocných prác v mieste nasadenia.

ZÁVER

Z celého uvedeného textu možno vyvodiť záver, že úroveň plnenia úloh ozbrojenými silami SR v rámci operácií domáceho krízového manažmentu je do značnej miery závislá od úrovne súčinnosti s ostatnými orgánmi a organizáciami štátnej a verejnej správy a rovnako ako v operáciách medzinárodného krízového manažmentu bude nevyhnutné sústrediť sa na aplikáciu princípov a postupov komplexného prístupu (v medzinárodnej terminológii – comprehensive approach). Z hľadiska ozbrojených síl SR je potrebné vypracovanie spoločnej vojenskej doktríny asistenčných úloh ozbrojených síl SR, ktoré je plánované na roky 2011 až 2012, z hľadiska ostatných zainteresovaných štátnych a verejných

orgánov a organizácií lepšie pochopenie úloh a možností ozbrojených síl SR v týchto operáciách a pravdepodobne aj novelizáciu čiastočne obsolentného legislatívneho základu týchto činností.

Zoznam použitej literatúry

1. zákony národnej rady Slovenskej republiky:

Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu,

321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky,

387/2002 Z.z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu,

129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme,

261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií,

42/1994 o civilnej ochrane.

2. Doktrína pozemných síl OS SR, verzia C,

3. Výcvikové nariadenie Veliteľa pozemných síl OS SR na rok 2011

4. materiál – Poznatky a skúsenosti z operácií Mokrý mrak, Nekonečný dážď a Letná búrka.